

ЗВІТ
Державної служби фінансового моніторингу України про результати виконання Річної національної програми під егідою Комісії Україна – НАТО за 2020 рік

Протягом 2020 року Державна служба фінансового моніторингу України продовжувала здійснювати заходи з виконання Річної національної програми під егідою Комісії Україна – НАТО на 2020 рік (далі – РНП-2020) за визначеними індикаторами виконання/показниками ефективності реалізації виконання РНП-2020, а саме:

Щодо суми легалізованих доходів (коштів, майна), одержаних злочинним шляхом, встановлених рішенням суду

Протягом 2020 року, за встановленим рішенням суду сума легалізованих доходів (коштів, майна), одержаним злочинним шляхом становила 4 066 600 гривень, із них: за статтею 209 «Легалізація (відмивання) майна, одержаного злочинним шляхом» КК України – 3 477 683 грн та за статтею 306 «Використання коштів, здобутих від незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів, прекурсорів, отруйних чи сильнодіючих речовин або отруйних чи сильнодіючих лікарських засобів» КК України – 588 917 гривень.

Щодо кількості (відсоток) державних службовців, які пройшли тренінги з питань кращих практик із запобігання та боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

Держфінмоніторингом на базі Академії фінансового моніторингу проводиться перепідготовка та підвищення кваліфікації спеціалістів з питань фінансового моніторингу у сфері ПВК/ФТ з метою забезпечення єдиного підходу до перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів СДФМ, правоохоронних та судових органів, представників СПФМ, відповідальних за його проведення, а також представників іноземних держав та міжнародних організацій

У 2020 році в Академії фінансового моніторингу пройшли навчання 2367 слухачів, з них:

- 728 фахівців – у рамках державного замовлення;
- 1 639 фахівців – відповідальних осіб СПФМ.

Також у 2020 році проведено тематичні семінари, в яких взяли участь 394 особи, а саме:

- «Здійснення фінансового моніторингу небанківськими фінансовими установами за вимогами НБУ» – 48 осіб (м. Львів);

- «Нотаріус як СПФМ» для спеціально визначених СПФМ – нотаріусів – 87 осіб (м. Харків) та 20 осіб (м. Київ);
- «Новації законодавства у сфері фінансового моніторингу» – 231 особа (м. Київ) та 8 осіб (м. Львів).

Крім того, у 2020 році, з метою успішного функціонування digital-платформи, спеціалістами Держфінмоніторингу та представниками Академії фінансового моніторингу, були актуалізовані теми з урахуванням нового законодавства у сфері ПВК/ФТ та проведенні наступні заходи:

- 2-денний міжнародний вебінар на тему: «Покращення роботи правоохоронних органів під час паралельних фінансових розслідувань в Україні», організованого за підтримки Консультативної місії ЄС (EUAM Ukraine) та Проєкту «Дія-ЄС» (Eu-AsT Project) (16 – 17 червня 2020 року);

- тренінг «Боротьба з корупцією», що організовувався Турецьким агентством зі співробітництва та координації (ТІКА) та Турецькою міжнародною академією протидії наркотикам та організованій злочинності (TADOC) (14 – 16 вересня 2020 року);

- міжнародна науково-практична Zoom-конференція на тему «Стратегія стримування ризиків відмивання коштів та фінансування тероризму», організованої Держфінмоніторингом за підтримки Координатора проєктів ОБСЄ в Україні (24 – 25 вересня 2020 року);

- одноденний семінар щодо дотримання вимог законодавства щодо протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму у сфері грального бізнесу (25 вересня 2020 року);

- інтегрована панельна дискусія «Фінансовий моніторинг 2020», організованої Держфінмоніторингом за підтримки Координатора проєктів ОБСЄ в Україні (10 – 11 грудня 2020 року, м. Львів).

Щодо кількості міжнародних документів у сфері протидії відмиванню коштів/фінансуванню тероризму, імплементованих у національне законодавство та кількість прийнятих суб'єктами державного фінансового моніторингу нормативно-правових актів на виконання вимог Закону України "Про запобігання та протидію

28 квітня 2020 року набрав чинності Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» прийнятий Верховною Радою України 6 грудня 2019 року № 361-ІХ (далі – Закон), в якому імплементовано норми четвертої Директиви (ЄС) 2015/849 європейського парламенту та Ради від 20 травня 2015 року «Про запобігання використанню фінансової системи для відмивання грошей та фінансування тероризму» та норми Регламенту (ЄС) 2015/847 «Про інформацію, що супроводжує перекази».

З метою приведення у відповідність до норм чинного законодавства, а також на виконання доручень Уряду, протягом 2020 року, Держфінмоніторингом розроблено 42 проекти нормативно-правових актів, з яких 19 прийнято.

Щодо обміну з державами – членами НАТО інформацією у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового

Держфінмоніторингом, за 2020 рік період з 01.01.2020 по 31.12.2020, здійснено інформаційний обмін з 29 ПФР країн НАТО.

За період з 01.01.2020 по 31.12.2020, Держфінмоніторингом направлено 193 запити до 24 ПФР іноземних держав та отримано 216 відповідей на запити від 23 ПФР іноземних держав.

Одночасно Держфінмоніторингом було отримано 244 запитів від 24 ПФР іноземних держав та надано 302 відповіді до 24 ПФР іноземних держав.

Найбільш активний обмін інформацією здійснювався з наступними ПФР країн НАТО:

- ПФР Чехії (відправлено 31 запитів), ПФР Польщі (відправлено 25 запитів), ПФР Латвії (відправлено 24 запит), ПФР Німеччини (відправлено 14 запитів), ПФР Словаччини та ПФР Угорщини (відправлено по 13 запитів);
- ПФР Латвії (отримано 66 запити), ПФР Польщі (отримано 34 запити), ПФР Словаччини (отримано 22 запити), ПФР Люксембургу та ПФР Литви (отримано по 20 запитів), ПФР Естонії (отримано 13 запитів).

Щодо кількості підписаних меморандумів про взаєморозуміння з підрозділами фінансової розвідки інших держав щодо співробітництва

Протягом 2003 – 2020 років, Держфінмоніторингом укладено 79 Меморандумів про взаєморозуміння з підрозділами фінансової розвідки іноземних країн (включаючи усі країни-члени НАТО).

Протягом 2020 року велися робочі перемовини щодо підписання Меморандумів з ПФР Республіки Мальта, ПФР Королівства Швеція, ПФР Саудівської Аравії, ПФР Великого Герцогства Люксембург та ПФР Туркменістану.

Щодо кількості розміщень державними органами інформації на вебсайтах з питань протидії відмиванню коштів/фінансуванню тероризму з метою інформування громадськості

З метою інформування громадськості з питань ПВК/ФТ, Держфінмоніторингом на постійній основі здійснюється оприлюднення на офіційному вебсайті інформації про важливі події.

Протягом 2020 року Держфінмоніторингом опубліковано 15 ключових повідомлень інформаційного характеру, зокрема, щоквартальні звіти щодо результатів роботи Держфінмоніторингу, аналіз підозрілих транзакцій у податковій сфері, статистичні дані щодо отриманих Держфінмоніторингом повідомлень про фінансові операції, результати проведених досліджень Держфінмоніторингом у сфері ПВК/ФТ, прийняті постанови з питань фінансового моніторингу, також підготовлено Керівні настанови щодо розкриття інформації про кінцевих бенефіціарних власників та типологічне дослідження на тему «Відмивання доходів від податкових злочинів» тощо.

Важливим показником для України є опублікування Комітетом MONEYVAL другого звіту про прогрес України в рамках 5-го раунду взаємних оцінок, результатом якого стало підвищення рейтингу та досягнення позитивної оцінки відповідності стандартам FATF щодо Рекомендацій 5 та 35.